

Llame al 311 (TTY: 212-504-4115) o visite NYC.gov/oem para obtener acceso a este folleto en español.

Pour obtenir une brochure en français, appelez le 311 (TTY : 212-504-4115) ou visitez notre site Web à l'adresse suivante : NYC.gov/oem.

Rele 311 (TTY: 212-504-4115) oswa vizite NYC.gov/oem pou jwenn tiliv sa a an Kreyòl.

Telefonować pod nr 311 (teletekst dla osób z upośledzeniem słuchu: 212-504-4115) lub wejść na stronę NYC.gov/oem, aby przeczytać broszurę w jęz. polskim.

Звоните 311 (TTY: 212-504-4115) или посетите NYC.gov/oem чтобы получить эту брошюру на русском языке.

한국어로 된 브로셔 입수를 원하시면 311 (TTY: 212-504-4115) 로 전화하시거나 또는 NYC.gov/oem 을 방문하십시오.

請致電 311 (TTY: 212-504-4115) , 或訪問 NYC.gov/oem , 查看中文版的手冊。

311 (TTY: 212-504-4115) پر کال کریں یا اردو میں اس کتابچہ تک رسائی کے لئے
NYC.gov/oem ملاحظہ فرمائیں۔

اطلب هاتف رقم 311 (TTY: 212-504-4115) أو قم بزيارة موقع الإنترنت NYC.gov/oem
لقراءة هذا الكتيب باللغة العربية.

বাংলায় তথ্যপুস্তিকাটি পেতে হলে 311 (TTY: 212-504-4115) নম্বরে টেলিফোন করুন অথবা
NYC.gov/oem ওয়েবসাইটে আসুন।

NOWY JORK JEST PRZYGOTOWANY

PRZYGOTOWANIE SIĘ DO SYTUACJI KRYTYCZNYCH W MIĘŚCIE NOWY JORK

OEM

New York City (pol. Miasto Nowy Jork)
Office of Emergency Management
(pol. Biuro Zarządzania Sytuacjami Krytycznymi)

Michael R. Bloomberg, Burmistrz
Joseph F. Bruno, Komisarz

SPIS TREŚCI

PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE GOTOWOŚCI 4

Lista kontrolna planu na wypadek sytuacji krytycznej	4
Lista kontrolna torby niezbędnych rzeczy	5
Lista kontrolna zestawu zapasów na wypadek sytuacji krytycznej	5

EWAKUACJA I SCHRONISKA W SYTUACJACH KRYTYCZNYCH 6

Ewakuacja	6
Schroniska w sytuacjach krytycznych	7
Schronisko w miejscu przebywania	7

ZAPOZNANIE SIĘ Z ZAGROŻENIAMI W MIEŚCIE NOWY JORK 8

Zimowe warunki atmosferyczne	8
Groźne warunki atmosferyczne	9
Sztormy przybrzeżne i huragany	10
Ekstremalnie wysokie temperatury	11
Przerwy w usługach komunalnych	12
Zawalenie się budynków i eksplozje	13
Trzęsienia ziemi	13
Pożar	14
Czad (tlenek węgla)	15
Narażenie na działanie substancji niebezpiecznych, rozlanie środków chemicznych i promieniowanie	16
Wybuchy chorób i wydarzenia biologiczne	17
Terroryzm	17

OKOLICZNOŚCI SZCZEGÓLNE 18

Seniorzy i osoby niepełnosprawne	18
Zdrowie psychiczne	19
Przygotowanie się do sytuacji krytycznych w metrze	19
Właściciele zwierząt domowych	20

POMOC INNYM 21

WIĘCEJ ŹRÓDEŁ POMOCY/INFORMACJI 22

KONTAKTOWANIE SIĘ Z WŁADZAMI MIEJSKIMI 22

KARTA INFORMACJI NA WYPADEK SYTUACJI KRYTYCZNEJ 23

Przygotowanie się do jakiegokolwiek stanu zagrożenia polega na planowaniu naprzód. Należy upewnić się, że każdy domownik weźmie udział w opracowaniu planu, zgromadzeniu zapasów na wypadek sytuacji krytycznej i rozumie grożące niebezpieczeństwa. Ustalić informacje, jak cała rodzina może panować nad sytuacją w stanie zagrożenia.

PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE GOTOWOŚCI

LISTA KONTROLNA PLANU NA WYPADEK SYTUACJI KRYTYCZNEJ

Należy opracować i przećwiczyć razem ze wszystkimi domownikami plan na wypadek sytuacji krytycznej, który określa co trzeba zrobić oraz w jaki sposób odnaleźć się i porozumiewać się w tego typu sytuacji.

- Ustalić gdzie domownicy spotkają się po zaistnieniu katastrofy. Przyjąć dwa miejsca spotkania: jedno blisko własnego domu i drugie poza bezpośrednim sąsiedztwem, takie jak biblioteka, centrum dzielnicowe lub dom przyjaciół.
- Przećwiczyć wykorzystanie wszystkich możliwych tras opuszczenia domu i najbliższego sąsiedztwa.
- Wyznaczyć przyjaciół lub rodzinę spoza stanu, do których domownicy mogą zadzwonić, jeżeli zostaną rozdzieleni podczas katastrofy. Jeżeli miejskie linie telefoniczne Nowego Jorku będą zajęte, linie zamiejscowe mogą być łatwiej dostępne. Taki kontakt spoza stanu może ułatwić porozumiewanie się z innymi.
- Zatroszczyć się o potrzeby każdej osoby, szczególnie seniorów, osoby niepełnosprawne, dzieci i osoby nie mówiące językiem angielskim.
- Nabyć właściwe ubezpieczenie. W przypadku osób wynajmujących mieszkania, ubezpieczenie dla wynajmujących pokryje rzeczy znajdujące się w mieszkaniu. W przypadku właścicieli domów, należy uzyskać właściwe ubezpieczenie domu – szkody spowodowane powodzią i wichurą nie są objęte podstawową polisą ubezpieczenia domu.
- Zapoznać się z planami na wypadek sytuacji krytycznej w budynkach, w których się często przebywa, takich jak miejsce pracy i szkoła lub żłobek dziecka.

LISTA KONTROLNA TORBY NIEZBĘDNYCH RZECZY

Każdy domownik powinien przygotować torbę niezbędnych rzeczy – zestaw rzeczy, które mogą być przydatne w przypadku ewakuacji. Każda torba niezbędnych rzeczy powinna być mocna, lekka i łatwa do noszenia, jak np. plecak. Torba taka powinna być łatwo dostępna i gotowa do zabrania w dowolnym momencie.

Zalecane rzeczy obejmują:

- Kopie ważnych dokumentów w wodoszczelnych i przenośnych pojemnikach (karty ubezpieczenia, metryki urodzenia, tytuły posiadania, dowody tożsamości ze zdjęciami itp.)
- Dodatkowe zestawy kluczy do samochodu i domu
- Kopie kart kredytowych i bankowych oraz gotówki
- Butelki wody i niepsująca się żywność, taka jak batony o wysokiej wartości odżywczej lub typu „granola”
- Latarka
- Radio AM/FM na baterie i dodatkowe baterie
- Lista leków przyjmowanych przez domowników, wraz z ich dawkami, lub kopie pokwitowania wszystkich recept, z nazwiskami lekarzy i numerami telefonów
- Zestaw pierwszej pomocy
- Lekkie zabezpieczenie przed deszczem i koc typu „Mylar”
- Informacje dotyczące kontaktowania się i miejsca spotkania domowników oraz mała mapa regionu
- Zapasy do opieki nad dzieckiem, zwierzątkiem domowym i inne rzeczy do opieki specjalnej

LISTA KONTROLNA ZESTAWU ZAPASÓW NA WYPADEK SYTUACJI KRYTYCZNEJ

Trzymać w domu dostateczną ilość zapasów, aby wystarczyły na co najmniej trzy dni. Trzymać te artykuły w łatwo dostępnym pojemniku lub szafie.

Zalecane rzeczy obejmują:

- Jeden galon pitnej wody na osobę na dzień
- Niepsująca się, gotowa do jedzenia żywność w puszkach i ręczny otwieracz do puszek
- Zestaw pierwszej pomocy
- Latarka
- Radio AM/FM na baterie i dodatkowe baterie
- Gwizdek
- Tabletki jodu lub jedna kwarta bezzapachowego środka bielącego (do dezynfekcji wody TYLKO w przypadku wydania takich instrukcji przez przedstawicieli służby zdrowia) i zakraplacz (do celów wkraplania środka bielącego do wody)
- Aparat telefoniczny nie wymagający zasilania elektrycznego
- Zapasy do opieki nad dzieckiem, zwierzątkiem domowym i inne rzeczy do opieki specjalnej

Pyt.: Gdzie mogę znaleźć te artykuły?

Odp.: Wiele spośród wymienionych artykułów jest dostępne w Internecie, lokalnym sklepie spożywczym, drogerii lub sklepie z artykułami wojskowymi. Należy sprawdzać i uaktualniać te zapasy co najmniej dwa razy w roku, np. w momencie zmiany czasu z zimowego na letni i odwrotnie.

EWAKUACJA I SCHRONISKA W PRZYPADKU SYTUACJI KRYTYCZNEJ

EWAKUACJA

W pewnych przypadkach konieczne może być opuszczenie domu i najbliższego terenu. Władze miejskie posłużą się bezpośrednimi ostrzeżeniami, telewizją i radiem w celu poinformowania, kiedy należy się ewakuować. Podczas obowiązującej ewakuacji władze miejskie zalecają, aby osoby ewakuowane udały się do przyjaciół lub członków rodziny zamieszkających poza strefami ewakuacyjnymi.

Pyt.: Kiedy należy się ewakuować?

Odp.: Należy się ewakuować w przypadku bezpośredniego zagrożenia.

Odp.: Należy się ewakuować, jeżeli zaleci to przedstawiciel służb pomocy w nagłych wypadkach.

W przypadku ewakuacji:

- Jeżeli jest na to czas, należy zabezpieczyć swój dom. Zamknąć i zaryglować okna i drzwi, a przed wyjściem wyłączyć z gniazdek urządzenia elektryczne.
- Założyć mocne obuwie i wygodną ochronną odzież.
- Zabrać torbę niezbędnych rzeczy.
- Podczas sytuacji krytycznych NIE korzystać z windy, o ile nie zaleci tego przedstawiciel służb pomocy w nagłych wypadkach.
- Należy pamiętać, że trasy ewakuacyjne zmieniają się w zależności od zagrożenia, a więc należy słuchać lokalnych wiadomości, sprawdzać stronę www.NYC.gov lub dzwonić pod nr 311 (nr teletekstowy dla osób z upośledzeniem słuchu: 212-504-4115), aby uzyskać najbardziej aktualne informacje.
- Udać się do najbliższego bezpiecznego miejsca lub schroniska.

SCHRONISKA W SYTUACJACH KRYTYCZNYCH

Dla osób, które nie mają alternatywnego miejsca zatrzymania się, dostępne będą schroniska. Należy pamiętać, że lokalizacja schronisk zmienia się w zależności od zagrożenia, a więc należy słuchać lokalnych wiadomości, sprawdzać stronę www.NYC.gov lub dzwonić pod nr 311 (nr teletekstowy dla osób z upośledzeniem słuchu: 212-504-4115), aby uzyskać najbardziej aktualne informacje. Zabrać do schroniska torbę niezbędnych rzeczy.

Podstawowe informacje dotyczące schronisk:

- Schroniska w sytuacjach krytycznych mogą być zorganizowane w szkołach, budynkach komunalnych i kościołach.
- Jeżeli to możliwe, należy przynieść odzież, pościel i artykuły higieniczne. Zapewniane są jedynie woda i podstawowe rodzaje żywności.
- W schroniskach nie są dozwolone napoje alkoholowe, broń palna i substancje nielegalne.

SCHRONISKO W MIEJSCU PRZEBYWANIA

W pewnych sytuacjach krytycznych ludzie mogą być poproszeni o pozostanie w miejscu, w którym się znajdują. Może to oznaczać konieczność pozostania wewnątrz pomieszczeń podczas, gdy służby ratunkowe usuwają zagrożenie z otaczającego terenu lub zamknięcia okien i wyłączenia systemów wentylacyjnych w celu uniemożliwienia przedostania się zanieczyszczonego powietrza. Kiedy władze miejskie zalecą schronienie się w miejscu przebywania, należy działać szybko i zgodnie z instrukcjami.

Pyt.: Jak długo należy korzystać ze schroniska w miejscu przebywania?

Odp.: Najprawdopodobniej pozostanie w miejscu będzie wymagało kilku godzin. Należy słuchać instrukcji przekazywanych przez przedstawicieli lokalnych władz.

Pyt.: Co zrobić, jeżeli dzieci są w szkole?

Odp.: Nie należy ich odbierać ze szkoły, dopóki nie przeminęło zagrożenie i nie odwołano nakazu schronienia się w miejscu przebywania. Władze szkolne realizują procedury schroniska w miejscu przebywania. Opuszczając bezpieczny teren w sytuacji zagrożenia, jedynie naraża się siebie i innych na niebezpieczeństwo.

Należy znaleźć pokój z niewielu drzwiami lub oknami i wykorzystać go jako miejsce schronienia. Idealnie pokój taki powinien mieć powierzchnię 10 stóp kwadratowych na osobę.

Po znalezieniu się wewnątrz:

- Jeżeli jest na to czas, należy zamknąć blokadę kominka, okna i drzwi.
- W przypadku wydania takich instrukcji przez służby ratunkowe, wyłączyć systemy wentylacyjne i uszczelnić drzwi.
- Wykorzystać swoje zapasy na wypadek nagłej potrzeby i torbę niezbędnych rzeczy.
- Słuchać lokalnych stacji radiowych i telewizyjnych w celu uzyskania aktualnych informacji.

ZAPOZNANIE SIĘ Z ZAGROŻENIAMI W MIEŚCIE NOWY JORK

ZIMOWE WARUNKI ATMOSFERYCZNE

Zimy w mieście Nowy Jork, które często przynoszą ekstremalnie niskie temperatury, silne śnieżyce, oblodzenie, śnieg z deszczem i marznący deszcz, mogą stwarzać poważne niebezpieczeństwa.

Przebywając na zewnątrz:

- Ubrać się ciepło kilkoma warstwami odzieży i nie pozwolić na jej przemoczenie. Nosić czapki, szaliki i wodoodporne płaszcze.
- Zasłonić usta w celu ochrony płuc przed ekstremalnie zimnym powietrzem.
- Rozciągać mięśnie przed wykonywaniem czynności wymagających wysiłku i pić dużo wody. Unikać nadmiernego wysiłku przy odśnieżaniu łopata.

Bezpieczne ogrzewanie domu:

- Dzwonić pod nr 311 (nr teletekstowy dla osób z upośledzeniem słuchu: 212-504-4115) w celu zlecenia inspekcji przeciwpożarowej, jeżeli nie ma pewności czy źródło ogrzewania jest bezpieczne.
- Stosować tylko przenośne urządzenia do ogrzewania zatwierdzone do użytku wewnątrz domów.
- Nie stosować płyty kuchennej lub pieca kuchennego do ogrzewania pokoi.
- Trzymać materiały łatwopalne, w tym meble, firany, zasłony i dywany w odległości co najmniej trzech stóp od źródła ogrzewania. NIGDY nie suszyć ubrania na wolnostojącym grzejniku.
- Nigdy nie pozostawiać urządzenia do ogrzewania bez dozoru. Nigdy nie zostawiać dzieci bez dozoru w pokoju ogrzewanym grzejnikiem. Wyłączyć go, jeżeli nie można go bezpośrednio obserwować.
- Nie przeciążać obwodów elektrycznych.

Pyt.: Co zrobić, jeżeli utracę ogrzewanie?

Odp.: Jeżeli nie ma ogrzewania, należy skontaktować się z zarządem lub kierownikiem budynku. Jeżeli ogrzewanie nie zostanie przywrócone, należy skontaktować się z wydziałem ds. zachowania i rozwoju budownictwa mieszkaniowego miasta Nowy Jork (ang. New York City Department of Housing Preservation and Development) poprzez nr 311 (nr teletekstowy dla osób z upośledzeniem słuchu: 212-504-4115).

GROŹNE WARUNKI ATMOSFERYCZNE

Podczas groźnych warunków atmosferycznych, takich jak burze z piorunami, błyskawiczne powodzie i trąby powietrzne, należy słuchać aktualnych informacji podawanych w telewizji i przez radio. Narodowa Służba Meteorologiczna (ang. National Weather Service) podaje prognozy, ostrzeżenia i inne informacje dotyczące pogody przez całą dobę.

Wskazówki dotyczące przetrwania groźnych warunków atmosferycznych:

- Przed groźną gwałtowną wichurą osłonić okna okiennicami lub deskami.
- Zabezpieczyć przedmioty znajdujące się na zewnątrz takie jak meble ogrodowe lub pojemniki na śmieci, które mogłyby zostać porwane przez wiatr i spowodować uszkodzenia mienia lub urazy osób.
- Przed potencjalnie gwałtowną burzą, rozpatrzyć możliwość wyłączenia elektryczności i gazu, aby uniknąć uszkodzenia urządzeń.
- W przypadku posiadania domu, który może zostać zalany podczas ciężkiej ulewy, rozpatrzyć możliwość zainstalowania pompy ściekowej.

Burze z piorunami:

- Unikać dotykania metalu, sprzętu elektrycznego i telefonów. Nie używać kranów ani wody z systemu wodociągowego. Piorun może przebiegać po przewodach i rurach.
- W przypadku groźnej burzy z piorunami, natychmiast schronić się w budynku. W przypadku znajdowania się na zewnątrz, przykucnąć przy ziemi, aby stanowić najmniejszy możliwy cel. Nie leżeć płasko na ziemi. Nie szukać schronienia pod drzewami.
- Nie zbliżać się do leżących na ziemi przewodów zasilania.

Błyskawiczne powodzie:

- W przypadku dostrzeżenia lub usłyszenia błyskawicznie podnoszącego się poziomu wody szukać schronienia na wyższym gruncie.
- Nigdy nie usiłować przejeżdżania pojazdem przez stojącą wodę. Nie przechodzić przez płynącą wodę, która jest głębsza niż wysokość kolan.

Trąby powietrzne:

- Przejść do piwnicy lub najniższego punktu domu lub wewnętrznej ściany z dala od okien. Jeżeli nie można znaleźć schroniska, schować się w rowie lub wnęcie.

SZTORMY PRZYBRZEŻNE I HURAGANY

6

Z powodu geografii miasta Nowy Jork, jego zaludnienia i gęstości zabudowy, sztormy przybrzeżne mogą wywołać groźne zniszczenia i niebezpieczne warunki, szczególnie na nisko położonych terenach, gdzie występuje większa możliwość powodzi.

Przed huraganem należy ustalić, czy mieszka się w huraganowej strefie ewakuacyjnej. Można to sprawdzić w **wyszukiwarce huraganowych stref ewakuacyjnych OEM** (ang. **Hurricane Evacuation Zone Finder**) na stronie internetowej www.NYC.gov/hurricanezones lub dzwoniąc pod nr 311 (nr teletekstowy dla osób z upośledzeniem słuchu: 212-504-4115).

- Należy słuchać lokalnych prognoz pogody i biuletynów Narodowej Służby Meteorologicznej podawanych przez lokalne stacje radiowe i telewizyjne.
- W przypadku groźnej wichury, zabezpieczyć rzeczy na zewnątrz, opatrzyć okna okiennicami lub deskami, a rzeczy wartościowe umieścić w wodoszczelnych pojemnikach.
- Pomóc sąsiadom i znajomym, wymagającym specjalnej opieki, w przygotowaniu się na wypadek groźnej wichury.

Aby otrzymać kopię broszury “Nowy Jork jest przygotowany: huragany a miasto Nowy Jork”, należy zadzwonić pod nr 311 (nr teletekstowy dla osób z upośledzeniem słuchu: 212-504-4115) lub załadować do komputera informator ze strony internetowej www.NYC.gov/readyny.

EKSTREMALNIE WYSOKIE TEMPERATURY

Podczas miesięcy letnich mieszkańcy Nowego Jorku mogą ulec takim stanom chorobowym związanym z wysokimi temperaturami, jak kurcz mięśni z powodu odwodnienia, wyczerpanie upałem i udar cieplny. Należy kontaktować się z sąsiadami, którzy mogą potrzebować pomocy podczas fali upałów, m. in. dziećmi, seniorami i osobami z chronicznymi problemami zdrowotnymi lub wymagającymi specjalnej opieki.

Podjąć kroki zaradcze, aby uniknąć stanów chorobowych związanych z wysokimi temperaturami:

- Unikać przebywania w słońcu i korzystać z cienia lub markizy. Przebywając na słońcu, smarować się środkiem przeciwsłonecznym o sile czynnika SPF co najmniej 15.
- Nosić lekką i luźną odzież o jasnych kolorach, która zakrywa jak największą powierzchnię ciała, aby zapobiec oparzeniom słonecznym.
- Unikać wysiłku.
- Pić dużo wody. Unikać napoi alkoholowych i zawierających kofeinę.
- Korzystając z klimatyzatora w czasie fali upałów, nastawić go na nie mniej niż 78 stopni.
- Nigdy nie zostawiać dzieci, zwierząt domowych, ani osób wymagających specjalnej opieki w zaparkowanym samochodzie w intensywnym upale.
- Skorzystać z publicznych basenów lub klimatyzowanych sklepów.
- Kiedy prognozy przewidują, że wskaźnik ciepła będzie niebezpiecznie wysoki, miasto Nowy Jork otwiera **klimatyzowane centra** w budynkach publicznych, aby zaoferować ulgę od wysokich temperatur. Dzwonić pod nr 311 (nr teletekstowy dla osób z upośledzeniem słuchu: 212-504-4115) lub zajrzeć na stronę www.NYC.gov/oem, aby znaleźć lokalne klimatyzowane centrum lub basen w okresie fali niebezpiecznie wysokich temperatur.

Aby otrzymać kopię broszury “Nowy Jork jest przygotowany: przetrwanie fali upałów”, dzwonić pod nr 311 (nr teletekstowy dla osób z upośledzeniem słuchu: 212-504-4115) lub zajrzeć na stronę internetową www.NYC.gov/oem.

PRZERWY W USŁUGACH KOMUNALNYCH

Zapoznać się z informacjami, co zrobić w przypadku utracenia podstawowych usług komunalnych w domu.

W przypadku przerwy w dostawie prądu:

- Natychmiast zadzwonić do swojego dostawcy prądu, aby zgłosić przerwanie dostawy prądu. Całodobowa gorąca linia firmy ConEdison: 800-752-6633 (nr teletekstowy dla osób z upośledzeniem słuchu: 800-642-2308), całodobowa gorąca linia firmy KeySpan: 718-643-4050 (nr teletekstowy dla osób z upośledzeniem słuchu: 718-237-2857)
- Wyłączyć wszystkie urządzenia, które włączają się automatycznie po przywróceniu dopływu prądu.
- Podczas przerwy w dostawie prądu można utracić działanie telefonów bezprzewodowych i internetowych. Trzymać aparat telefoniczny nie wymagający zasilania elektrycznego.
- Aby uniknąć zepsucia się żywności, zminimalizować otwieranie drzwi lodówki i zamrażarki.
- Leżące na ziemi i wiszące przewody elektryczne należy zawsze traktować jako niebezpieczne.
- Nie palić węgla drzewnego wewnątrz domu.
- Nie stosować płyty kuchennej lub pieca kuchennego do ogrzewania pokoi.
- Nie stosować generatorów wewnątrz domu. Mogą wytwarzać niebezpieczny poziom tlenu węgla.

Podczas przerwy w działaniu linii telefonicznych:

- Zadzwonić do swojego usługodawcy z telefonu komórkowego, aby zgłosić przerwanie usług.
- Należy pamiętać, że telefony bezprzewodowe mogą nie działać podczas przerwy w dostawie prądu.

W przypadku wycieku gazu:

- Natychmiast ewakuować się. Następnie zadzwonić pod nr 911.
- NIE palić papierosów i NIE zapalać zapalniczek, ani zapalek.
- Jeżeli zapach jest bardzo silny, nie używać telefonu ani włączników światła lub urządzeń elektrycznych – jakkolwiek iskra może spowodować pożar.

W przypadku problemów związanych w systemem wodociągowym lub kanalizacyjnym:

- Jeżeli zauważy się wodę wypływającą z ziemi lub jezdni lub podejrzewa się pęknięcie głównego wodociągu, należy zadzwonić pod nr 311 (nr teletekstowy dla osób z upośledzeniem słuchu: 212-504-4115), aby połączyć się z wydziałem ochrony środowiska (ang. Department of Environmental Protection – DEP).
- Jeżeli dopływ wody zostanie całkowicie przerwany lub wystąpi bardzo niskie ciśnienie wody, należy zadzwonić do wydziału DEP poprzez nr 311 (nr teletekstowy dla osób z upośledzeniem słuchu: 212-504-4115).
- Jeżeli wystąpi problem z jakością wody pitnej, władze miejskie objaśnią, jakie kroki zaradcze należy podjąć, takie jak gotowanie lub uzdatnianie.
- W przypadku suszy, władze miejskie zalecą oszczędzanie wody. Jeżeli stan suszy ulegnie pogorszeniu, mogą zostać nałożone obowiązkowe restrykcje.

ZAWALENIE SIĘ BUDYNKÓW I EKSPLOZJE

Zawalenie się budynków i eksplozje mogą nastąpić w wyniku uszkodzeń konstrukcyjnych, wycieku gazu lub sabotażu.

W przypadku znalezienia się w sytuacji zawalenia się budynku lub eksplozji:

- Wyjść jak najszybciej, zachowując spokój.
- Jeżeli nie można wyjść z budynku, wejść pod mocny mebel.

W przypadku uwięzienia w gruzach:

- Zakryć nos i usta suchą tkaniną lub ubraniem.
- Wykonywać jak najmniej ruchów, aby uniknąć pobudzania kurzu, który jest szkodliwy w przypadku dostania się do płuc.
- Jeśli to możliwe, posłużyć się latarką, aby obejrzeć otoczenie.
- Stukać w rurę lub ścianę, aby ratownicy mogli usłyszeć, gdzie dana osoba się znajduje. Użyć gwizdka, jeżeli jest dostępny. Krzyczeć tylko w ostateczności.

W przypadku usuwania gruzów:

- Założyć rękawice i mocne obuwie.
- Sortować gruzy według rodzaju (drewno, urządzenia itd.)
- Nie dotykać gruzów, w których znajdują się przewody urządzeń.
- Nie przesuwaj gruzów, które są zbyt duże lub ciężkie. Zwrócić się o pomoc do sąsiadów, znajomych i ratowników.

TRZĘSIENIA ZIEMI

Jakkolwiek trzęsienia ziemi są rzadkie w mieście Nowy Jork, mieszkańcy Nowego Jorku powinni być przygotowani na sporadyczne wstrząsy.

W przypadku trzęsienia ziemi:

- Zniżyć się do ziemi i zasłonić głowę i kark rękami.
- Jeśli to możliwe, schować się pod mocnym meblem lub przy ścianie wewnętrznej.
- Trzymać się mocnego mebla i poruszać się razem z nim. Pozostać w miejscu dopóki trzęsienie nie ustanie.
- Być przygotowanym na trzęsienie następcze, które często występuje.

POŻAR

Jeżeli włączy się wykrywacz dymu lub jeżeli zauważy się ogień, należy zachować spokój. Nie należy starać się gasić dużego pożaru.

Planować z wyprzedzeniem:

- Trzymać w domu przenośną gaśnicę proszkową. Gaśnice mokre klasy K zalecane są do pożarów płyt kuchennych.
- Zainstalować wykrywacze dymu i tlenku węgla w kuchni i w odległości 15 stóp od wejścia do każdej sypialni.

W przypadku pożaru:

- Jeżeli w domu lub mieszkaniu wybuchnie pożar, wszyscy muszą jak najszybciej wyjść i zamknąć (nie zamykać na klucz) drzwi za sobą.
- Jeżeli zapali się ubranie, należy się **zatrzymać** w miejscu, **położyć** się na ziemi i **przewracać** się aż do stłumienia ognia. Zasłonić twarz w celu ochrony płuc przed dymem.
- Jeżeli mieszka się w wieżowcu mieszkalnym i pożar jest w innym mieszkaniu, należy pozostać wewnątrz mieszkania zamiast wychodzić do wypełnionych dymem korytarzy. Okna należy pozostawić zamknięte, szczególnie jeżeli pożar jest w mieszkaniu poniżej.
- Jeżeli mieszka się w budynku, który nie jest ognioodporny (zazwyczaj do sześciu kondygnacji) i pożar wybuchnie w dowolnym miejscu budynku, należy go jak najszybciej opuścić. Zamknąć wszystkie drzwi za sobą.
- Przed otwarciem drzwi dotknąć ich grzbietem dłoni. Jeżeli są gorące, należy znaleźć inne wyjście, jak np. wyjście pożarowe.
- Przyjąć pozycję jak najbliższej podłogi – dym i gorąco unoszą się do góry i powietrze jest czystsze i chłodniejsze przy podłodze.
- Z bezpiecznego miejsca, np. domu sąsiada, zadzwonić pod nr 911.
- Jeżeli z jakiegoś powodu nie można wyjść, należy pozostać blisko okna. Zamknąć drzwi i zatkać szczeliny wilgotną tkaniną, aby zapobiec przedostaniu się dymu.
- W przypadku poczucia zagrożenia, należy zasygnalizować potrzebę pomocy, machając przez okno rącznikiem lub prześcieradłem.
- Więcej informacji przeciwpożarowych znaleźć można na stronie straży pożarnej FDNY pod adresem www.NYC.gov/fdny lub dzwoniąc pod nr 311 (nr teletekstowy dla osób z upośledzeniem słuchu: 212-504-4115).

CZAD (TLENEK WĘGLA)

Niebezpieczny poziomy tlenek węgla (CO) – bezbarwnego i bezzapachowego gazu – mogą zostać wytworzone przez niewłaściwie wentylowane piece, zatkane lub pęknięte kominy, podgrzewacze wody, grzejniki, kominki, piecyki kuchenne i rury wylotowe. Objawy zatrucia tlenkiem węgla podobne są do objawów grypy i mogą obejmować ból głowy, zawroty głowy, zmęczenie, bóle w klatce piersiowej, wymioty i możliwość śmierci.

W przypadku podejrzenia o zatrucie tlenkiem węgla:

- Otworzyć okna.
- Natychmiast przejść razem z innymi ofiarami na świeże powietrze.
- Zadzwonić pod nr 911.
- Zadzwonić do lokalnego dostawcy usług komunalnych.

Wskazówki dotyczące zabezpieczenia przed CO:

- Zainstalować w domu wykrywacz tlenku węgla i regularnie sprawdzać, czy działa bateria. Prawo miasta Nowy Jork wymaga, aby właściciele domów zapewнили i zainstalowali co najmniej jeden wykrywacz tlenku węgla w odległości 15 stóp od głównego wejścia do każdej sypialni. Wykrywacze CO powinny być zainstalowane w miejscach palenia paliwa.
- Należy zapewnić, aby system ogrzewania był czysty i odpowiednio wentylowany.
- Grzejniki stosujące naftę są niebezpieczne i nielegalne w mieście Nowy Jork. Nie ogrzewać domu piecykiem gazowym lub piecem kuchennym.
- Nigdy nie używać grilu stosującego węgiel drzewny lub typu Hibachi wewnątrz pomieszczeń.
- Spaliny samochodowe zawierają tlenek węgla. Należy otworzyć drzwi garażu przed włączeniem silnika samochodu i nie pozostawiać włączonego silnika w zamkniętym pomieszczeniu. Po opadach śniegu oczyścić rurę wylotową przed zapaleniem silnika samochodu lub ciężarówki.

NARAŻENIE NA DZIAŁANIE SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH, ROZLANIE ŚRODKÓW CHEMICZNYCH I PROMIENIOWANIE

Substancje niebezpieczne stosujemy w naszych domach i miejscach pracy codziennie. Ważne jest, aby je przechowywać, stosować i wyrzucać w sposób bezpieczny. Jeżeli ktoś z domowników połknie substancję trującą, należy skontaktować się z **gorącą linią pomocy w przypadkach zatrucia (ang. Poison Control) pod nr 212-POISONS (764-7667), poprzez stronę www.NYC.gov lub dzwoniąc pod nr 311 (nr teletekstowy dla osób z upośledzeniem słuchu: 212-504-4115).**

W przypadku groźnego rozlania środka chemicznego lub niebezpiecznego poziomu promieniowania w mieście Nowy Jork, władze miejskie poinformują mieszkańców miasta o najważniejszym sposobie postępowania. Należy zawsze przestrzegać instrukcji pracowników służb ratunkowych.

Należy pamiętać:

- W przypadku rozlania niebezpiecznego środka chemicznego, należy opuścić teren i oddalić się od substancji w kierunku przeciwnym do kierunku wiatru. Jeżeli konieczne jest przejście przez zanieczyszczony teren, osłonić usta i nos suchą tkaniną.
- Jeżeli incydent związany ze środkiem chemicznym lub promieniowaniem wydarzy się wewnątrz budynku, wyjść z budynku nie przechodząc przez zanieczyszczony teren.
- Jeżeli wydarzenie ma miejsce na zewnątrz, oddalić się jak najbardziej od wydarzenia i znaleźć schronienie w danym miejscu. Wyłączyć wentylację.
- Jeżeli ktoś znajdzie się w pobliżu takiego wydarzenia, powinien opuścić zanieczyszczony teren i zdjąć zewnętrzną warstwę ubrania oraz umyć się mydłem i wodą.
- W niektórych okolicznościach po narażeniu na działanie substancji niebezpiecznych może być konieczne przeprowadzenie procesu odkażenia przez personel służb ratunkowych.
- Jeżeli ktoś czuje się chory, powinien jak najszybciej znaleźć pomoc lekarską.

Trzy zasady pomogą w zminimalizowaniu narażenia na działanie promieniowania:

Czas: Materiały radioaktywne tracą z czasem swoją radioaktywność. Należy pozostać w domu dopóki władze lokalne nie ogłoszą, że zagrożenie minęło.

Odległość: Im większa odległość od źródła radioaktywności, tym większe bezpieczeństwo. Władze lokalne mogą wydać nakaz ewakuacji osób z okolicy źródła radioaktywności.

Ostłona: Umieścić tyle ciężkiego, gęstego materiału między sobą a źródłem radioaktywności, ile jest możliwe. W związku z tym władze mogą zalecić ludziom pozostanie wewnątrz domów lub w pomieszczeniach podziemnych. Zamknąć i uszczelnić okna i wyłączyć wszelką wentylację. Jeżeli konieczne jest przejście przez zanieczyszczony teren, osłonić usta i nos suchą tkaniną.

WYBUCHY CHORÓB I WYDARZENIA BIOLOGICZNE

Miasto Nowy Jork regularnie monitoruje i reaguje na wybuchy chorób i wydarzenia biologiczne.

- W celu ulepszenia wczesnego wykrywania wybuchu chorób i ataków bioterrorystycznych, miejski wydział ds. zdrowia i higieny psychicznej (ang. Department of Health & Mental Hygiene – DoHMH) stosuje system obserwacji zespołów objawowych, który monitoruje wizyty w salach nagłych przypadków, wezwania karetki pogotowia ratunkowego i sprzedaże w aptekach.
- W przypadkach nagłej potrzeby pomocy medycznej, miasto może otworzyć punkty wydawania leków (ang. Points of Dispensing – POD), które są specjalnymi przychodniami do wydawania antybiotyków lub szczepionek. Jeżeli aktywowane zostaną punkty POD, można zlokalizować najbliższy słuchając lokalnych mediów lub dzwoniąc pod nr 311 (nr teletekstowy dla osób z upośledzeniem słuchu: 212-504-4115) lub sprawdzając stronę internetową www.NYC.gov.

Pandemia grypy

Wydział zdrowia śledzi oznaki i objawy, które mogłyby wskazywać na pandemię grypy. Wybuchom grypy zapobiega się popieraniem dobrej, regularnej higieny i szczepień przeciwgrypowych dla osób z upośledzoną odpornością. Więcej informacji znaleźć można na stronie internetowej www.pandemicflu.gov.

Podczas pandemii mieszkańcy Nowego Jorku powinni:

- Zastaniać kaszel i kichanie.
- Pozostać w domu w przypadku kaszlu lub gorączki.
- Często myć ręce mydłem lub środkiem do zmywania rąk na bazie alkoholu.
- Słuchać lokalnych stacji radiowych i telewizyjnych w celu uzyskania informacji wydziału zdrowia.

TERRORYZM

Celem terrorysty jest wywołanie lęku. Posiadając dokładne informacje i świadomość podstaw przygotowania się na nagłe wypadki, można z tym walczyć. Terroryzm może przyjąć wiele form zagrożeń, a więc przygotowując się na niebezpieczeństwa wymienione w tym informatorze, można być przygotowanym na ataki terrorystyczne.

Szczególnie ważne jest obserwowanie swojego otoczenia i zgłaszanie podejrzanego zachowania lub potencjalnych zagrożeń. W przypadku posiadania informacji o możliwym ataku terrorystycznym należy zadzwonić pod nr 311 (nr teletekstowy dla osób z upośledzeniem słuchu: 212-504-4115) lub 888-NYCSAFE (692-7233).

Zapoznać się z faktami i zachować poczucie odpowiedzialności:

- Potwierdzić informacje na podstawie niezawodnych źródeł, takich jak organy państwowe lub media. Nie rozprzestrzeniać pogłosek.
- Nie przyjmować paczek lub bagażu od nieznanymi osób i nie pozostawiać bagażu bez dozoru w publicznych miejscach.
- W przypadku otrzymania podejrzanego paczki lub koperty, nie dotykać jej. Zadzwonić pod nr 911 i poinformować władze miejskie. W przypadku dotknięcia takiej paczki, natychmiast umyć ręce mydłem i wodą.
- W przypadku zauważenia podejrzanego zachowania, takiego jak ludzie, którzy wchodzą na teren zastrzeżony, ludzie w ubraniu nieodpowiednim do rodzaju pogody lub ludzie przesiadujący w miejscach transportu lub urzędów, należy zgłosić to władzom miejskim.

OKOLICZNOŚCI SZCZEGÓLNE

SENIORZY I OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE

Stany zagrożenia mogą stwarzać dodatkowe trudności dla seniorów i osób niepełnosprawnych.

Jeżeli ktoś z domowników wymaga specjalnej opieki:

- Opracować plan na wypadek sytuacji krytycznej w każdym miejscu przebywania – w domu, pracy, szkole i w danej dzielnicy.
- Zorganizować sieć osobistego wsparcia wraz z rodziną, przyjaciółmi, sąsiadami i współpracownikami oraz ustalić, jak osoby te pomogą sobie nawzajem podczas stanu zagrożenia.
- Udokumentować ważne informacje zdrowotne i ratujące życie, w tym leki i ich dawki, alergie, sprzęt specjalny, ubezpieczenie medyczne, usługodawców medycznych i kontakty w nagłych wypadkach. Przekazać kopię tego dokumentu każdej osobie w grupie wsparcia.
- Ocenić swoje możliwości, ograniczenia, potrzeby i otoczenie, aby ustalić, jak mogą się zmienić podczas stanu zagrożenia.
- Jeżeli ktoś otrzymuje opiekę w domu, w procesie planowania należy uwzględnić osoby udzielające opieki.
- Jeżeli ktoś korzysta ze sprzętu medycznego, który wymaga zasilania elektrycznego, skontaktować się z dostawcą sprzętu i dostawcą prądu w celu otrzymania informacji na temat awaryjnego źródła zasilania i informacji dla osób korzystających ze sprzętu podtrzymującego funkcje życiowe.
- Jeżeli ktoś korzysta z dostarczanych posiłków lub ma specjalne potrzeby dietetyczne, powinien trzymać zapasy niepsującej się żywności na wypadek przerwania dostawy posiłków.
- W przypadku posiadania zwierzątka domowego, należy w planach uwzględnić jego potrzeby.

Aby otrzymać kopię broszury „Nowy Jork jest przygotowany – informacje dla seniorów i osoby niepełnosprawne”, zadzwonić pod nr 311 (nr teletekstowy dla osób z upośledzeniem słuchu: 212-504-4115) lub odwiedzić stronę internetową www.NYC.gov/oem.

ZDROWIE PSYCHICZNE

Większość osób narażonych na niebezpieczne sytuacje doświadcza reakcji stresowych, które będą różne w przypadku różnych osób. Do reakcji tych zazwyczaj należą: gniew, zmęczenie, bezsenność, koszmarne sny, depresja, niezdolność koncentracji lub wyższe spożycie alkoholu/leków.

Dzieci są szczególnie podatne na stres emocjonalny po sytuacji niebezpiecznej i mogą wykazywać nadmierne lęki w ciemności lub kiedy są same. Ich reakcje stresowe będą zależeć od wieku. Należy zachęcić je do mówienia o swoich lękach, wysłuchiwać ich bez osądu i podkreślać, że nie ponoszą odpowiedzialności za to co się stało.

Aby złagodzić objawy stresu emocjonalnego specjaliści zdrowia psychicznego zalecają:

- Rozmowy o swoich odczuciach z rodziną, przyjaciółmi i sąsiadami. Dzielenie się wspólnymi przeżyciami pomaga ludziom w przewycięzeniu niepokoju i uczucia bezsilności.
- Jak najszybciej wrócić do normalnego dziennego rozkładu zajęć, starać się utrzymać zdrową dietę i dosteczną ilość snu.
- Codziennie uprawiać ćwiczenia fizyczne.
- Jeżeli wydaje się, że reakcje trwają zbyt długo lub pogarszają się, zamiast ustępować, należy rozpatrzyć możliwość udania się do specjalisty zdrowia psychicznego.
- Aby uzyskać więcej informacji, skierowanie lub w przypadku potrzeby porozmawiania z kimś, należy zadzwonić na całodobową poufną gorącą linię zdrowia psychicznego dla miasta Nowy Jork – „LifeNet”.
  - Angielski: 800-LifeNet (543-3638)
  - Hiszpański: 877-Ayudese (298-3373)
  - Języki azjatyckie: 877-990-8585
  - Linia teletekstowa dla osób z upośledzeniem słuchu: 212-982-5284

PRZYGOTOWANIE SIĘ DO SYTUACJI KRYTYCZNYCH W METRZE

Jeżeli jakikolwiek stan zagrożenia nastąpi podczas przebywania w metrze, należy kierować się poniższymi wskazówkami:

- Uważnie słuchać instrukcji.
- Nie wychodzić z wagonu, o ile nie zostaną podane instrukcje, żeby to zrobić. Najbezpieczniejszym miejscem jest zazwyczaj wagon pociągu metra.
  - Jeżeli pasażerowie zostaną odprowadzeni przez personel ratunkowy do wyjścia po torach, należy starannie unikać szerszej trzeciej szyny, która doprowadza niebezpieczny prąd elektryczny.
- Centrum sterowania systemem metra (ang. Subways Control Center) jest w stałym kontakcie z załogami pociągów. W przypadku zaistnienia problemu w publicznym systemie ogłoszeń, załoga pociągu przejdzie przez pociąg, aby przekazać pasażerom instrukcje dotyczące procedur ewakuacji.
- Pociągnąć za sznur awaryjny tylko, jeżeli ktoś został uchwycony między zamkniętymi drzwiami i jest wleczony przez pociąg. Jeżeli pociąg znajduje się między stacjami i pociągnie się za sznur awaryjny, pociąg zatrzyma się, uniemożliwiając dotarcie do pociągu służb medycznych i innego rodzaju pomocy.
  - Jeżeli sytuacja zagrożenia zaistnieje, kiedy pociąg znajduje się między stacjami, zamiast pociągać za sznur awaryjny, należy poinformować konduktora lub innego pracownika metra, który może wezwać policję i służby zdrowia do następnej stacji.

WŁAŚCICIELE ZWIERZĄT DOMOWYCH

Dla wielu osób zwierzęta są częścią rodziny. Muszą zostać objęte planami na wypadek stanu zagrożenia.

Wskazówki dotyczące planu w odniesieniu do zwierząt domowych na wypadek sytuacji krytycznej:

- Umówić się z rodziną lub przyjaciółmi co do udzielenia schronienia dla siebie i swojego zwierzęcia w przypadku stanu zagrożenia.
- Znaleźć godnego zaufania przyjaciela, sąsiada lub opiekuna zwierząt, aby dbał o zwierzę domowe w przypadku, kiedy sytuacja krytyczna uniemożliwi powrót do domu.
- Sprawdzić, czy weterynarz, schronisko dla psów lub salon obrządzania psów zapewniają schronisko dla zwierząt podczas stanu zagrożenia.
- Psy i koty powinny przez cały czas mieć założone obroże, szelki, tabliczki szczepionki przeciw wściekliznie i identyfikatory.
- Zapoznać się z miejscami, w których zwierzę się chowa, aby je łatwo znaleźć w nagłym wypadku.
- Podczas podróży mniejsze zwierzęta powinny być transportowane w bezpiecznych torbach.
- Przygotować torbę niezbędnych rzeczy dla zwierzęcia i dodać te rzeczy do zestawu zapasów na wypadek stanu zagrożenia. Dołączyć kolorową fotografię zwierzęcia i jego właściciela, kopie karty zdrowia z datami szczepień, dowód posiadania i identyfikator, składaną klatkę, kaganiec i smycz.

Aby otrzymać kopię broszury „Nowy Jork jest przygotowany – informacje dotyczące zwierząt domowych”, zadzwonić pod nr 311 (nr teletekstowy dla osób z upośledzeniem słuchu: 212-504-4115) lub odwiedzić stronę internetową www.NYC.gov/oem.

POMOC INNYM

Po wykonaniu czynności przygotowawczych dla siebie i rodziny, należy pomóc innym w przygotowaniu się i przetrwaniu sytuacji krytycznej.

Zostanie ochotnikiem:

Najlepszym sposobem jest związanie się z uznaną organizacją ochotniczą przed zaistnieniem stanu zagrożenia.

- Rada korpusu obywateli Nowego Jorku (ang. Citizen Corps Council) jest bankiem informacji dotyczących głównych organizacji, które odgrywają rolę w przygotowaniu do sytuacji krytycznych, reagowaniu na nie i w akcji ratunkowej. Aby uzyskać więcej informacji na temat możliwości ochotniczych na terenie miasta Nowy Jork, należy odwiedzić stronę internetową NYC Citizen Corps pod adresem www.NYC.gov/citizencorps lub zadzwonić pod nr 311 (nr teletekstowy dla osób z upośledzeniem słuchu: 212-504-4115).
- Środowiskowe zespoły reagowania na sytuacje krytyczne w mieście Nowy Jork (ang. Community Emergency Response Teams – CERT), które składają się ze specjalnie przeszkolonych ochotników, wspierają swoje lokalne środowiska pomagając służbom pomocy w stanach zagrożenia przygotować się i reagować na sytuacje krytyczne. Więcej informacji na temat CERT znaleźć można na stronie internetowej CERT pod adresem www.NYC.gov/cert lub dzwoniąc pod nr 311 (nr teletekstowy dla osób z upośledzeniem słuchu: 212-504-4115).
- Po zaistnieniu sytuacji krytycznej nie należy udawać się bezpośrednio jako ochotnik do organizacji pomocy, szpitala lub miejsca katastrofy. Organizacja New York Cares ogłosi możliwości ochotniczego zgłaszania pomocy na swojej stronie internetowej pod adresem www.nycare.org.

Wpłacenie darowizny:

- Wpłacenie pieniędzy na rzecz organizacji ochotniczej pomagającej w sytuacji katastroficznej jest często najbardziej efektywnym sposobem pomocy ludziom potrzebującym jej po katastrofie.
- Przed zaoferowaniem artykułów takich, jak żywność lub odzież, należy poczekać na instrukcje władz lokalnych lub zapytać konkretną organizację. Niepotrzebne artykuły mogą przytłoczyć starania pomocy i mogą zostać zmarnowane.

WIĘCEJ ŹRÓDEŁ POMOCY/INFORMACJI

Federal Emergency Management Agency (FEMA) (pol. Federalna Agencja Zarządzania Sytuacjami Krytycznymi): www.fema.gov

U.S. Department of Homeland Security (pol. Amerykański Departament Bezpieczeństwa Narodowego): 800-BE-READY (800-237-3239) lub www.ready.gov

National Weather Service (pol. Narodowa Służba Meteorologiczna): www.weather.gov

New York State Emergency Management Office (pol. Biuro Zarządzania Sytuacjami Krytycznymi Stanu Nowy Jork): 518-292-2200 lub www.semo.state.ny.us

New York City Office of Emergency Management (pol. Biuro Zarządzania Sytuacjami Krytycznymi Miasta Nowy Jork): www.NYC.gov/oem

Mayor's Volunteer Center (pol. Centrum Ochotnicze Burmistrza): www.NYC.gov/volunteer

American Red Cross in Greater New York (pol. Amerykański Czerwony Krzyż Wielkiego Nowego Jorku): 877-733-2767 lub www.nyredcross.org

Community Emergency Response Teams (CERT) (pol. Środowiskowe Zespoły Reagowania na Sytuacje Krytyczne): www.NYC.gov/cert

New York Cares (pol. Nowy Jork Troszczy Sie): 212-228-5000 lub www.nycares.org

Citizen Corps (pol. Corpus Obywateli): www.NYC.gov/citizen corps

The Salvation Army in New York (pol. Armia Zbawienia Nowego Jorku): www.salvationarmy-newyork.org

New York Blood Center (pol. Nowojorskie Centrum Oddawania Krwi): www.nybloodcenter.org

ŹRÓDŁA UBEZPIECZENIA

FEMA: 888-379-9531 lub www.Floodsmart.gov

New York State Department of Insurance (pol. Departament Ubezpieczenia Stanu Nowy Jork): 212-480-6400 lub www.ins.state.ny.us

Neighborhood Housing Services of NYC (pol. Dzielnicowe Służby Mieszaniowe Miasta Nowy Jork): 212-519-2500 lub www.nhsnyc.org

Insurance Information Institute (pol. Instytut Informacji Ubezpieczeniowych): www.iii.org

DLA RODZICÓW I DZIECI

Ready Kids (pol. Przygotowania w odniesieniu do dzieci) (z Amerykańskiego Departamentu Bezpieczeństwa Narodowego): www.ready.gov/kids

New York City Schools (pol. szkoły miasta Nowy Jork): www.NYC.gov/schools

KONTAKTOWANIE SIĘ Z WŁADZAMI MIEJSKIMI

911: Sytuacje krytyczne

Dzwonić pod nr 911, kiedy jest się w bezpośrednim zagrożeniu lub aktualnym świadkiem przestępstwa. Dzwonić pod nr 911, jeżeli ktoś jest ofiarą groźnego urazu lub stanu zdrowotnego zagrażającego życiu.

Wskazówki dotyczące telefonowania w sytuacjach krytycznych:

- W przypadku telefonowania na nr 911, określić rodzaj nagłego wypadku (pożar, medyczny, policyjny) i być gotowym odpowiedzieć na pytania.
- W stanach zagrożenia korzystać z telefonów jedynie w absolutnie niezbędnych przypadkach. Jeżeli posiada się szerokopasmowy dostęp do Internetu, skorzystać ze strony www.NYC.gov.

311: Informacje miejskie

Dzwonić pod nr 311 (nr teletekstowy dla osób z upośledzeniem słuchu: 212-504-4115), kiedy potrzebny jest dostęp do usług nie wymagających natychmiastowej pomocy lub informacji na temat programów władz miejskich. Nie dzwonić pod nr 311 w wypadkach wymagających natychmiastowej pomocy. Odpowiednikiem nr 311 poza miastem Nowy Jork jest 212-NEW-YORK.

KARTA INFORMACJI NA WYPADEK SYTUACJI KRYTYCZNEJ

INFORMACJE DOTYCZĄCE OSOBISTEGO KONTAKTU I PLANU

Nazwisko(a):

Data(y) urodzenia:

Adres i numery telefonów pracy/szkoły/inne:

Adres i numery telefonów pracy/szkoły/inne:

Ubezpieczenie właściciela/najemcy domu/mieszkania:

Domowe miejsce spotkania:

Dzielnicowe miejsce spotkania:

Kontakt spoza stanu:

INFORMACJE MEDYCZNE

Ubezpieczenie medyczne:

Numer polisy:

Nazwiska i numery lekarzy:

Apteka i numer: